

MUKADDİME

Cilt: 13 • Sayı: 2 • Yıl: 2022
e-ISSN: 2459-0711

MUKADDİME

e-ISSN: 2459-0711

Cilt 13, Sayı 2, Güz 2022

Volume 13, No 2, Autumn 2022

Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Adına Sahibi
Owner on Behalf of Mardin Artuklu University, the Institute of Graduate Studies
Prof. Dr. İbrahim Özçoşar

Editör | Editor
Dr. Öğr. Üyesi Caner Yelbaşı

Editör Kurulu | Editorial Board

Prof. Dr. Beyhan Kanter (Mardin Artuklu Üni.) Doç. Dr. Ziya Polat (Mardin Artuklu Üni.)
Prof. Dr. Julian Rentsch (Johannes Gutenberg Uni. Mainz) Doç. Dr. Seven Erdoğan (Rize, Recep Tayyip Erdoğan Üni.)
Prof. Dr. Petr Kucera (Hamburg Üni.) Doç. Dr. Süleyman Şanlı (Mardin Artuklu Üni.)
Prof. Dr. Ömer Bozkurt (Mardin Artuklu Üni.) Doç. Dr. Ahmet Kırkan (Mardin Artuklu Üni.)
Doç. Dr. Halis Sakız (Mardin Artuklu Üni.) Dr. Öğr. Üyesi Devrim Ertürk (Dokuz Eylül Üni.)
Doç. Dr. Hayrullah Acar (Mardin Artuklu Üni.) Dr. Öğr. Üyesi M. Fatih Kılıç (Ankara Sosyal Bilimler Üni.)

Redaksiyon | Redaction

Türkçe: Arş. Gör. Burçin Özdemir, Arş. Gör. Büşra Ataker, Arş. Gör. Bahar Yılmaz

İngilizce: Dr. Öğr. Üyesi Caner Yelbaşı

İletişim | Correspondence

Mardin Artuklu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Enstitüler Binası (İslami İlimler Fakültesi Yanı) 3. kat Diyarbakır Yolu 5. Km Kampüs Yerleşkesi-MARDİN
Tel: + 90 482 213 4002

Web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mukaddime>, mukaddimedergisi@gmail.com

Mizanpaj ve Tasarım: Arş. Gör. Erdem Meraklı

Mukaddime, Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından altı ayda bir bahar (Mayıs) ve güz (Kasım) dönemlerinde yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergideki yazılar izin alınmadan kısmen ya da tamamen başka bir yerde yayınlanamaz. Mukaddime; ULAKBİM TR Dizin, EBSCO, Index Islamicus, DOAJ, ASOS Sosyal Bilimler İndeksi, İSAM, IdealOnline, SOBİAD vb. indeks ve veri tabanlarında yer almaktadır.

Mukaddime is an international biannual peer-reviewed journal which is published in Spring (May) and in Autumn (November) by Mardin Artuklu University's Institute of Graduate Studies. The whole responsibility of opinions expressed in Journal solely belong to their authors. The texts that are published by journal are not allowed to be published partially or entirely without permission. Mukaddime; is located at the ULAKBİM TR Dizin, EBSCO, Index Islamicus, DOAJ, the ASOS Social Sciences Index, İSAM, IdealOnline, SOBİAD etc. database.

Danışma Kurulu | Advisory Board*

Prof. Dr. Abdullah Ekinci (Harran Üni.)	Prof. Dr. M. Sait Özervarlı (Yıldız Teknik Üni.)
Prof. Dr. Adnan Demircan (İstanbul Üni.)	Prof. Dr. Mahmut Atay (Selçuk Üni.)
Prof. Dr. Ahmet Ağırakça (Mardin Artuklu Üni.)	Masoud Jaafari Dehaghi (University Of Tehran)
Prof. Dr. Ahmet Kankal (Yıldırım Beyazıt Üni.)	Assist. Prof. Mateo Mohammad Farzaneh (Northeastern Illinois Uni.)
Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak (Tobb Ekonomi Ve Teknoloji Üni.)	Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez (İstanbul Üni.)
Prof. Dr. Ali Murat Yel (Marmara Üni.)	Prof. Dr. Mehmet Özdemir (Ankara Üni.)
Prof. Dr. Ayhan Bıçak (İstanbul Üni.)	Prof. Dr. Musa Kazım Arıcan (Yıldırım Beyazıt Üni.)
Prof. Dr. Aynur Özfrat (Mardin Artuklu Üni.)	Prof. Dr. Nüket Esen (Boğaziçi Üni.)
Prof. Dr. Erdoğan Boz (Eskişehir Osmangazi Üni.)	Doç. Dr. Oktay Özel (Bilkent Üni.)
Prof. Dr. Erica C.d. Hunter (Soas Uni.)	Prof. Dr. Ömer Aytaç (Fırat Üni.)
Prof. Dr. Feridun M. Emecen (İstanbul 29 Mayıs Üni.)	Prof. Dr. Ömer Türker (Marmara Üni.)
Prof. Dr. İbrahim Özçoşar (Mardin Artuklu Üni.)	Prof. Dr. Recep Şentürk (İbn Haldun Üni.)
Prof. Dr. İlhami Güler (Ankara Üni.)	Prof. Dr. Richard Foltz (Concordia Uni.)
Prof. Dr. İlhan Kutluer (Marmara Üni.)	Prof. Dr. Saim Savaş (Uşak Üni.)
Prof. Dr. İrfan Aycan (Ankara Üni.)	Doç. Dr. Salih Akın (Université De Rouen)
Doç. Dr. İrfan Yıldız (Dicle Üni.)	Prof. Dr. Sami Şener (Doğuş Üni.)
Prof. Dr. Julian Rentzsch (Johannes Gutenberg Uni.)	Prof. Dr. Şinasi Gündüz (İstanbul Üni.)
Prof. Dr. Kadir Canatan (İstanbul Sabahattin Zaim Üni.)	Prof. Dr. Turan Karataş (Karamanoğlu Mehmet Bey Üni.)
Prof. Dr. Kayhan Delibaş (Adnan Menderes Üni.)	Prof. Dr. Vahap Özpolat (Mardin Artuklu Üni.)

* Ada göre alfabetik sıra | In alphabetical order by name

MUKADDİME

e-ISSN: 2459-0711

MUKADDİME DERGİSİ 2022 YILI 13. CİLT 2. SAYI HAKEMLERİ
REFEREES of MUKADDİME in Volume 13, NO 2, the Year 2022

Prof. Dr. Dinçer Koç, İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Hatip Yıldız, Dicle Üniversitesi

Prof. Dr. Metin Becermen, Bursa Uludağ Üniversitesi

Prof. Dr. Nuray Özdemir, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Prof. Dr. Şevket Dönmez, İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Alıcı, Mardin Artuklu Üniversitesi

Doç. Dr. Metin Atmaca, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Doç. Dr. Muhammet Fatih Kılıç, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Doç. Dr. Musa Öztürk, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Doç. Dr. Oktay Bozan, Dicle Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdusselam Ertekin, Dicle Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Cemal Ülke, Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Akman, Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Güzel, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Emre Aşlıoğlu, Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Halil Temiztürk, Namık Kemal Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Sami İşlek, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Nurcan Anay Kardaş, Muş Alparslan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Remzi Avcı, Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Uğur Bayraktar, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Burcu Kurt, İstanbul Teknik Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Engin Kırılı, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Gizem Kunduracı, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Zeynep Özdem Köse, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Sevil Dumanogulları, Hacettepe Üniversitesi

Dr. Celile Gürbüz

Dr. Cihan Yapıştırın

Dr. Mehmet Nuri Şanda

Dr. Sevilay Güler

İçindekiler | Contents

Makaleler	-	Articles
Kadir Kon		
Max von Oppenheim'dan Enver Paşa'ya Bir Mektup ve Tarihi Önemi	261	A Letter from Max von Oppenheim to Enver Pasha and Its Historical Importance
Mehmet Rezan Ekinci		
Hamidiye Alaylarında "Cümdî Terekemeler": Karapapaklar	278	"Military Tarakamahs" in the Hamidian Regiments: Karapapakhs
Mekki Uludağ		
Diyarbakır Milletvekili Pirinççizade Feyzi Bey'in Yaşamı ve Faaliyetleri	315	The Life and Activities of Diyarbakır Deputy Pirinccizade Feyzi Bey
Sıraç Aktürk		
Geçmişten Günümüze Mardin Demiryolu Güzergahi	340	Mardin Railway Route from Past to Present
Ercan Gümüş		
Osmanlı Ayanlık Devri'nde Siverek'te Rakip İki Güç: Millizadeler ve Fettahzadeler (1743-1756)	383	Two Rival Powers in Siverek in the Ottoman Ayan Period: Millizadahs and Fattahzadahs (1743-1756)
Muhammet Yücel		
Dinî Bir Zümreden Politik Bir Nesneye: Akamenidlerden Sasanilere Kapadokya Zerdüştlileri	408	From a Religious Group to a Political Object: Cappadocian Zoroastrians from Achaemenids to Sassanians
Seyid Muhammed Taki Huseyni		
Mevlânâ Fahreddîn Ahmed-i Takrîbî'nin İstinsahları Işığında Hayatı ve İlmî Kişiliği	434	Mawlana Fakhr al-din Ahmad Taqribi's Life and Scientific Personality in the Light of His Copy

Bilal Toprak

Gordon Childe Arkeolojisinde Dinin
Problematik Rolü

467

The Problematic Role of Religion in
Gordon Childe's Archaeology

Veysel Ergüç

Cemil Meriç'in Düşüncesinde İdeoloji
Kavramı: Georg Wilhelm Friedrich Hegel
Perspektifinden Bir Okuma

490

Ideology Concept in the Thought of Cemil
Meriç: A Reading from the Perspective of
Georg Wilhelm Friedrich Hegel

Kadir Dede, Bayram Koca

Orhan Pamuk'un "Veba Geceleri" ve
Kurgudaki Kurgu Olarak Millet

516

Orhan Pamuk's "Veba Geceleri" and Nation as a
Fiction within a Fiction

Fatih Furkan Alpdoğan

Modern Çağın Bir Diğer Boyutu Posttruth
Durum'da "Hakikatin Tüketimi" Bağlamında
Zygmunt Bauman ve Jean Baudrillard'ın
Tüketime Dair Eleştirileri

541

Another Dimension of the Modern Age Zygmunt
Bauman and Jean Baudrillard's Critique of
Consumption in the Context of "Consumption of
Truth" in the Posttruth Situation

Kitap Tanıtım

-

Book Review

Muhittin Rahmi Akbulut

Kitap Tanıtım: Kolektif Bilincin Dinsel
Referansları: Osmanlı Devleti'nde
Toplum Düzeni Kasame-Nezir-Kefalet

566

Book Review: Religious References of
Collective Consciousness: Social Order in the
Ottoman Empire Kasame-Nezir-Kefalet

Yusuf İnan

Kitap Tanıtım: Pera Palasta Gece Yarısı,
Modern İstanbul'un Doğuşu

572

Book Review: Midnight at the Pera
Palace, the Birth of Modern İstanbul

Cemal Ülke

Kitap Tanıtım: Osmanlı-İran Sınır
Bölgeleri, Bir Sınır Yapmak (1843-1914)

576

Book Review: Ottoman-Iranian Borderlands:
Making a Boundary, 1843-1914